

Η δημόσια υγεία στην Ελλάδα στηρίζεται σε ένα πολύπλοκο θεσμικό πλαίσιο. Συχνά μας μπερδεύει ποιος είναι υπεύθυνος για τι, ειδικά όταν πρόκειται για το Υπουργείο Υγείας και τον Εθνικό Οργανισμό Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (ΕΟΠΥΥ). Σ' αυτό το άρθρο, θα εξηγήσουμε ξεκάθαρα τις αρμοδιότητες του Υπουργείου Υγείας, τον ρόλο του ΕΟΠΥΥ, τη λειτουργία του Εθνικού Οργανισμού Φαρμάκων (ΕΟΦ) και πώς όλα αυτά επηρεάζουν την πρόσβαση των ασθενών σε θεραπείες και αποζημιώσεις.

Θεσμικό πλαίσιο υγείας στην Ελλάδα

ελληνική νομοθεσία υγείας

Το Εθνικό Σύστημα Υγείας (ΕΣΥ) λειτουργεί βάσει νόμων και κανονισμών, όπου καθορίζονται οι αρμοδιότητες διαφόρων φορέων. Οι βασικοί φορείς που σχετίζονται με την περίθαλψη και τη φαρμακευτική κάλυψη είναι:

- **Υπουργείο Υγείας**
- **Εθνικός Οργανισμός Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (ΕΟΠΥΥ)**
- **Εθνικός Οργανισμός Φαρμάκων (ΕΟΦ)**

Αυτοί οι φορείς συνεργάζονται αλλά έχουν σαφή διακριτούς ρόλους, που επηρεάζουν καθοριστικά τη ζωή των πολιτών.

Ρόλοι Υπουργείου Υγείας

Το Υπουργείο Υγείας είναι το αρμόδιο κυβερνητικό όργανο για τη χάραξη πολιτικής και τη γενική εποπτεία του συστήματος υγείας.

Κύριες αρμοδιότητες

- Καθορίζει τη δημόσια πολιτική στον τομέα της υγείας.
- Ψηφίζει και εφαρμόζει νόμους και κανονισμούς.
- Ρυθμίζει θέματα πρόληψης, προαγωγής της υγείας και παροχής υπηρεσιών.
- Εποπτεύει τους φορείς όπως ο ΕΟΠΥΥ και ο ΕΟΦ.
- Χορηγεί εγκρίσεις για λειτουργία ιδιωτικών μονάδων και φαρμακευτικών προϊόντων.
- Επιχειρεί στρατηγικό σχεδιασμό για την κάλυψη των αναγκών του πληθυσμού.

Σε απλά λόγια, το Υπουργείο Υγείας *δεν παρέχει απευθείας υπηρεσίες σε πολίτες*, αλλά δημιουργεί το πλαίσιο μέσα στο οποίο λειτουργούν όλα τα υπόλοιπα.

Να σημειώσουμε:

- Δεν αποφασίζει το Υπουργείο ποια φάρμακα και θεραπείες καλύπτονται με αποζημίωση. Αυτό το κάνει ο ΕΟΠΥΥ, με βάση τις αναλύσεις κόστους-αποτελεσματικότητας.
- Το Υπουργείο έχει αρμοδιότητα να εγκρίνει ή να απορρίπτει εμβόλια και φάρμακα, συνήθως σε συνεργασία με τον ΕΟΦ.

Τι είναι ο ΕΟΠΥΥ – Ρόλοι και αρμοδιότητες στην πράξη

Ο Εθνικός Οργανισμός Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (ΕΟΠΥΥ) είναι ο κύριος φορέας που διαχειρίζεται την αποζημίωση υπηρεσιών και φαρμάκων.

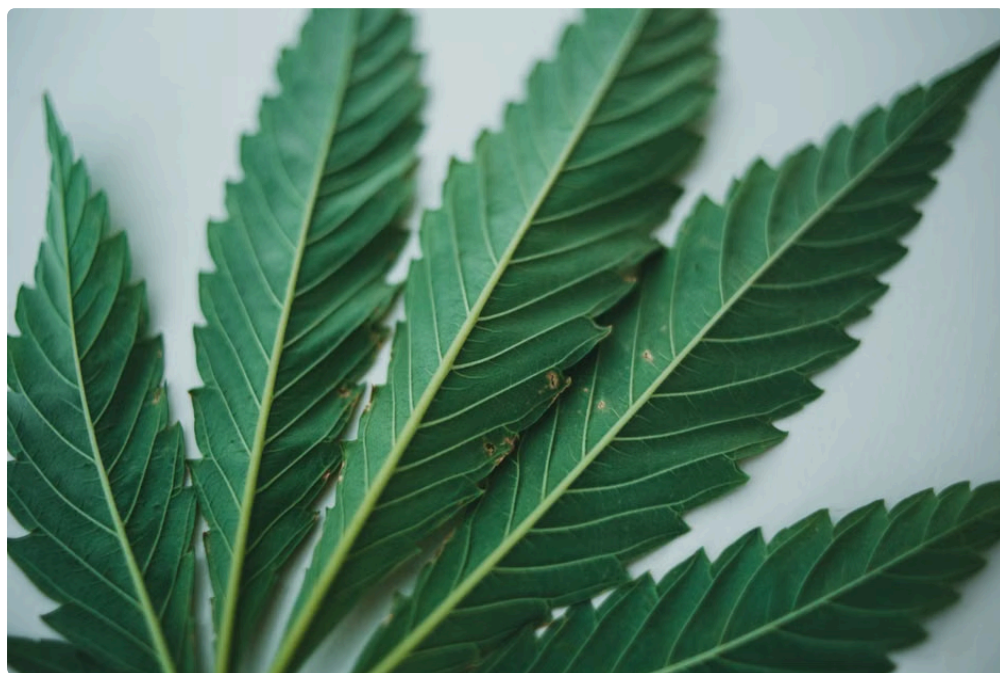
Τι κάνει ο ΕΟΠΥΥ;

- Διαχειρίζεται τη συνταγογράφηση φαρμάκων και θεραπειών.
- Πληρώνει τα φαρμακεία και τις ιδιωτικές κλινικές για τις υπηρεσίες που παρέχονται σε ασφαλισμένους.
- Αποφασίζει ποια φάρμακα και θεραπείες καλύπτονται και σε ποιο ποσοστό (αποζημίωση).
- Ελέγχει και επανεξετάζει τα κόστη και τις τιμές των θεραπειών — ωστόσο, είναι πρακτικά δύσκολο να βρει κάποιος εύκολα δημόσια διαθέσιμες και ακριβείς τιμές.
- Συντονίζει τους συμβεβλημένους γιατρούς, εργαστήρια και κέντρα αποκατάστασης.

Συχνό λάθος

Πολλοί ασθενείς πιστεύουν **ότι υπάρχουν συγκεκριμένες, εύκολα προσβάσιμες τιμές ή κόστη για όλες τις θεραπείες** στον ΕΟΠΥΥ. Αυτό δεν ισχύει στην πράξη. Οι τιμές είναι συχνά αόριστες, μεταβάλλονται ή δεν δημοσιοποιούνται επαρκώς. Έτσι, οι ασθενείς «χάνονται» στη γραφειοκρατία, χωρίς να γνωρίζουν τι ακριβώς καλύπτεται ή πόσο θα πληρώσουν.

Είναι σημαντικό το Υπουργείο Υγείας και ο ΕΟΠΥΥ να βελτιώσουν την διαφάνεια με εργαλεία που διευκολύνουν την ενημέρωση, όπως το *reCAPTCHA* για ασφάλεια στις πλατφόρμες και *παιχνιδιάρικα video players* όπως το *Glomex* για πιο κατανοητή οπτική πληροφόρηση.

Ο ρόλος του Εθνικού Οργανισμού Φαρμάκων (ΕΟΦ)

Ο ΕΟΦ είναι ο φορέας που εγκρίνει και ελέγχει φαρμακευτικά προϊόντα.

- Ελέγχει την ποιότητα και την ασφάλεια των φαρμάκων.
- Χορηγεί άδειες κυκλοφορίας.
- Παρακολουθεί παρενέργειες και υποχρεώνει προσαρμογές όταν κρίνεται απαραίτητο.

Ο ΕΟΦ συνεργάζεται με το Υπουργείο Υγείας και τον ΕΟΠΥΥ, αλλά δεν έχει ρόλο στη συνταγογράφηση ή αποζημίωση.

Πρόσβαση σε Θεραπείες και αποζημίωση: Ποιος αποφασίζει τι καλύπτεται;

Η απόφαση για το τι καλύπτει ο ΕΟΠΥΥ είναι σύνθετη και στηρίζεται σε οικονομικά και επιστημονικά κριτήρια.

- Κλινική αποτελεσματικότητα της θεραπείας.
- Κόστος σε σχέση με άλλα διαθέσιμα σχήματα.
- Εθνικός προϋπολογισμός για υγεία.
- Ενδεχόμενη διαπραγμάτευση με φαρμακευτικές εταιρείες.

Συνεπώς, τα φάρμακα και οι θεραπείες καλύπτονται μόνο όταν θεωρούνται ότι φέρνουν ουσιαστικό όφελος ή όταν έχει διασφαλιστεί οικονομικά η βιωσιμότητα.

Γιατί δεν υπάρχουν πάντα τιμές και κόστη θεραπειών;

Ο ΕΟΠΥΥ δεν δημοσιοποιεί απαραίτητως όλες τις τιμές, επειδή:

1. Υπάρχουν πολύπλοκες συμφωνίες και διαπραγματεύσεις με τις φαρμακευτικές.
2. Οι τιμές αλλάζουν συχνά — ανάλογα με τις καινοτομίες ή τα νέα δεδομένα.
3. Η διαφάνεια θα μπορούσε να επηρεάσει αρνητικά τις διαπραγματεύσεις.

Αυτό δημιουργεί δυσκολίες στους ασθενείς και τους γιατρούς, που χρειάζονται σαφή εικόνα πριν αποφασίσουν για θεραπεία.

Δικαιώματα ασθενών

Οι ασθενείς έχουν δικαιώματα που αφορούν ενημέρωση και διαφάνεια:

- **Ενημέρωση:** Ο ασθενής πρέπει να γνωρίζει για τη διάγνωση, τις διαθέσιμες θεραπευτικές επιλογές και το κόστος τους.
- **Συναίνεση:** Κανένα μέτρο δεν μπορεί να γίνει χωρίς τη συγκατάθεση του ασθενή.
- **Φάκελος ασθενούς:** Έχουν δικαίωμα στον πλήρη ιατρικό τους φάκελο.
- **Δεύτερη γνώμη:** Έχουν το δικαίωμα να ζητήσουν δεύτερη γνώμη για τη διάγνωση ή θεραπεία.

Η καλή ενημέρωση και σεβασμός αυτών των δικαιωμάτων περιορίζουν την αίσθηση ανασφάλειας και τालαιπωρίας στο σύστημα.

Συμπεράσματα

- **Υπουργείο Υγείας αρμοδιότητες:** Πολιτική υγείας, ρύθμιση, εποπτεία.
- **ΕΟΠΥΥ αποζημίωση:** Διαχείριση και πληρωμή υπηρεσιών, καθορισμός τι καλύπτεται.
- **Ποιος αποφασίζει τι καλύπτεται:** Ο ΕΟΠΥΥ, με βάση κλινικά και οικονομικά κριτήρια.
- **Δυσκολίες:** Έλλειψη πρόσβασης σε ξεκάθαρες τιμές/κόστη θεραπειών.
- **Προτάσεις:** Μεγαλύτερη διαφάνεια, χρήση εργαλείων όπως reCAPTCHA για ασφάλεια και Glomex για οπτική ενημέρωση.

Κατανοώντας τη σαφή διάκριση ρόλων μεταξύ Υπουργείου Υγείας και ΕΟΠΥΥ, οι πολίτες μπορούν να διεκδικήσουν καλύτερη ενημέρωση και ποιότητα θεραπείας.

Email:

